

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมประชาสัมพันธ์, ครอบคลุม 44 ปี กรมประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร
สหมิตรออฟเซต, 2527.
- _____, คำบรรยายสรุปเรื่องการพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา
(เอกสารโรเนียว) 2515.
- ขจิตภัย บุรุษพัฒน์, ปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย พระนคร แพร่พิทยา 2515.
- _____, ชาวเขา พระนคร แพร่พิทยา 2528.
- คณะกรรมการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการกรม ชาว
เขาเผ่ากะเหรี่ยง กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์แผนที่ทหาร 2519.
- คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ หนังสือที่ 923/2510 ลงวันที่ 13
ธันวาคม 2510.
- งามพิศ สัตย์สงวน, หลักมานุษยวิทยา กรุงเทพมหานคร เจ้าพระยาการพิมพ์
2534.
- _____, ประสพการณ์วิจัยทางมานุษยวิทยาข้ามวัฒนธรรม ฝ่ายวิจัยภาค
วิชาสังคม และมานุษยวิทยา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาสังคม คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เจ้าพระยาการพิมพ์, 2533.
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์, ชาวเขาในประเทศไทย พระนคร อมรการพิมพ์, 2506.
- บรรพชา วีระสัย, สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2520.
- ปภาณี ฐิติวัฒนา, สังคมวิทยา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2530.
- ผ่องพันธ์ มณีรัตน์, การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2521.
- ผองจิตต์ อธิคมนันทะ, การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร
กึ่งจันทร์การพิมพ์ 2526.
- ไพโรจน์ ลิตบริษา, การวางแผนเพื่อการพัฒนาประเทศ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
คุรุสภา 2515.

- ลิขิต ธีระเวคิน, ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย พระนคร แพร่พิทยา 2521.
- สุพัตรา สุภาพ, สังคมวิทยา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2533.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์, หลักสังคมวิทยา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2533.
- สนิท สมักรการ, การเปลี่ยนแปลงทางสังคมกับการพัฒนาการของสังคม กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ 2525.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมเรื่องเมืองกาญจน์ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์พิมพ์เศศ 2520.

บทความ

- ประวิทย์ วิทยาสัน "กะเหรี่ยง ความเปลี่ยนแปลงที่ห้ามมิได้" ข่าวสารศูนย์วิจัย ชาวเขา 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2524.
- _____ , "กะเหรี่ยงกับประเพณีวัฒนธรรม" ข่าวสารศูนย์วิจัยชาวเขา ปีที่ 12 ฉบับที่ 3,4 กรกฎาคม-ธันวาคม 2531.
- ไพโรจน์ เสริมพา "พิธีเรียกขวัญชาวกะเหรี่ยง" ข่าวสารศูนย์วิจัยชาวเขา ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 2523.
- สุรศักดิ์ เพิ่มผล "มองบันดงบังจากอดีต...ถึงปัจจุบัน" วารสารเดลิโทม์ ปีที่ 13 ฉบับที่ 3360 (8 มิถุนายน 2530) : 10.
- สรุปข้อมูลพื้นฐานชุดที่ 1 เป็นเชิงปริมาณของการจัดทำแผนแม่บท เพื่อการพัฒนา ชุมชนสิ่งแวดล้อม และควบคุมพืชเสพติดบนพื้นที่สูง อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี (เอกสารรณีย์) ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัด กาญจนบุรี ธันวาคม 2533.
- สมภพ ลาชรจัน "ประวัติความเป็นมาของกะเหรี่ยง พ.ศ.2393-2475" ข่าวสาร ศูนย์วิจัย ชาวเขาปีที่ 2, (เมษายน-มิถุนายน) 2526.
- _____ , "ความเชื่อเกี่ยวกับผี ขริฐ และวิญญาณของกะเหรี่ยง" ข่าวสาร ศูนย์วิจัยชาวเขาปีที่ 4 ฉบับที่ 2 2523.
- _____ , "บทบาทและสถานภาพสตรีของสังคมกะเหรี่ยง" ข่าวสารศูนย์วิจัย ชาวเขา ปีที่ 13 ฉบับที่ 1,2 มกราคม-มิถุนายน 2532.

สารณี ศิลลา, วิเชียร คชานันท์ "พิธีแต่งงานของกะเหรี่ยง" สถาบันวิจัยชาวเขา
กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย 2530.

เอกสารอื่น ๆ

- คารุฬศาสตร์ สาราญวงศ์ "การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนกะเหรี่ยง"
วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.
- มุกดา ทองงาม "ค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงราย น่าน
ตาก" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- รัตนากรณ์ เทียงพัก "ค่านิยมทางศาสนาของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงราย
น่าน และตาก" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- เรวดี ชาญทาน "พฤติกรรมผู้นำที่เป็นอุปสรรคและหรือส่งเสริมงานพัฒนาชุมชน"
วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2523.
- สุจิรา ประยูรพิทักษ์ "การเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวทางสังคมของชาวเขาเผ่า
เข้า บ้านผาเตือ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย" วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2520.
- สุธีร์ นนทะภา "ผลของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ สำหรับชาวเขาที่มีต่อการ
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสังคมชาวเขาเผ่าม้ง" วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.
- สมพิศ วิไลสุริ "ครูอาสาสมัครเดินสอนกับการเปลี่ยนแปลงบ้านหนองจ่านัก"
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.

ภาษาอังกฤษ

- Hamilton, James. W. "Ban Hong" Social Structure and Economy of Pwo Karen Village in Northern Thailand, (Dotoral Dissertation, University of Michigan. 1965).
- Hilton, Peter. The Pwo Karen in Thailand of Northern Thailand A. Preliminary Report, (Chiengmai Tribal Research, 1969.
- Malinowski, Bronislow. The Dynamics of Culture Change, New Haven Yale University Press. 1958.
- Moore, Wilbert E. Social Change, Prentice Hall, India, 1963.
- Olsen, Marin E. The Process of Social Organization, Newyork : Holt Reinbert and Wuston, 1968.
- Turner, Victor. The Ritual Process. University of Chicago, 1970.
- Young, Oliver Gordon. "The Hill Tribes of Northern Thailand : A Socio-Ethnological Report" Bangkok : The Government of Thailand and the Cooperation of The United States Operations Mission to Thailand, 1961.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

ประวัติการตั้งถิ่นฐานของกะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรี

จากเอกสารต่าง ๆ ซึ่งเขียนโดยชาวยุโรป อเมริกา และจากกลุ่มผู้สอนศาสนา ได้บันทึกเรื่องราวถึงประวัติการตั้งบ้านเรือนของกะเหรี่ยง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งอยู่อาศัยนานนับศตวรรษ บ้างก็ว่าอาจจะนานกว่า 300 ปี ก็มี

และจากรายงานการวิจัยกะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรี ที่นาย R.D. RENARD 1977 เขียนรายงานการวิจัยที่ได้เสนอต่อสภาวิจัยแห่งชาติชื่อ "The Karen in Thai"

ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

- พ.ศ. 2330 พงศาวดารของพม่าได้กล่าวถึงกะเหรี่ยงบริเวณชายแดนไทยว่าเป็นพวกสอดแนมให้แก่กองทัพไทยเมื่อครั้งพมามารุกรานไทยที่ท่าดินแดน
- พ.ศ. 2365 มีกะเหรี่ยง 36 คน จากสังขละบุรี ซึ่งมีขุนสุวรรณเป็นผู้นำได้ทำการตามล่าและจับไล่ ตลอดจนทำการจับกุมพวกหน่วยลาดตระเวนทหารพม่า
- พ.ศ. 2369 อันเป็นปีที่พม่าแพ้สงครามอังกฤษ ได้มีกะเหรี่ยงยังคงทำหน้าที่รักษาป้องกันเขตชายแดนไทย ตั้งแต่เหนือกาญจนบุรีจนถึงเขตจังหวัดตาก
- พ.ศ. 2423 กะเหรี่ยงซึ่งทำหน้าที่ปกป้องชายแดนไทยนั้น เป็นผู้ค้นพบหลักฐาน "แห่งคอนกรีต" ซึ่งถือเป็นแนวการแบ่งเขตระหว่างไทย-พม่า ซึ่งปัจจุบันคือแถวบริเวณด่านเจดีย์สามองค์ และปกติฝ่ายไทยจะเสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา
- พ.ศ. 2433 มีคณะผู้ตรวจราชการออกเยี่ยมเยียนบริเวณพื้นราบของเมืองต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ เพชรบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรี โดยมีเจ้าพระยาวรเดชศักดิ์วุฒิแห่งมณฑลราชบุรี ได้จัดให้มีการเลือกตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งกะเหรี่ยงที่ใหม่เคยปฏิบัติและทำกันมาก่อน ยิ่งไปกว่านั้นได้แต่งตั้งนายอำเภอที่เป็นกะเหรี่ยงก็มี

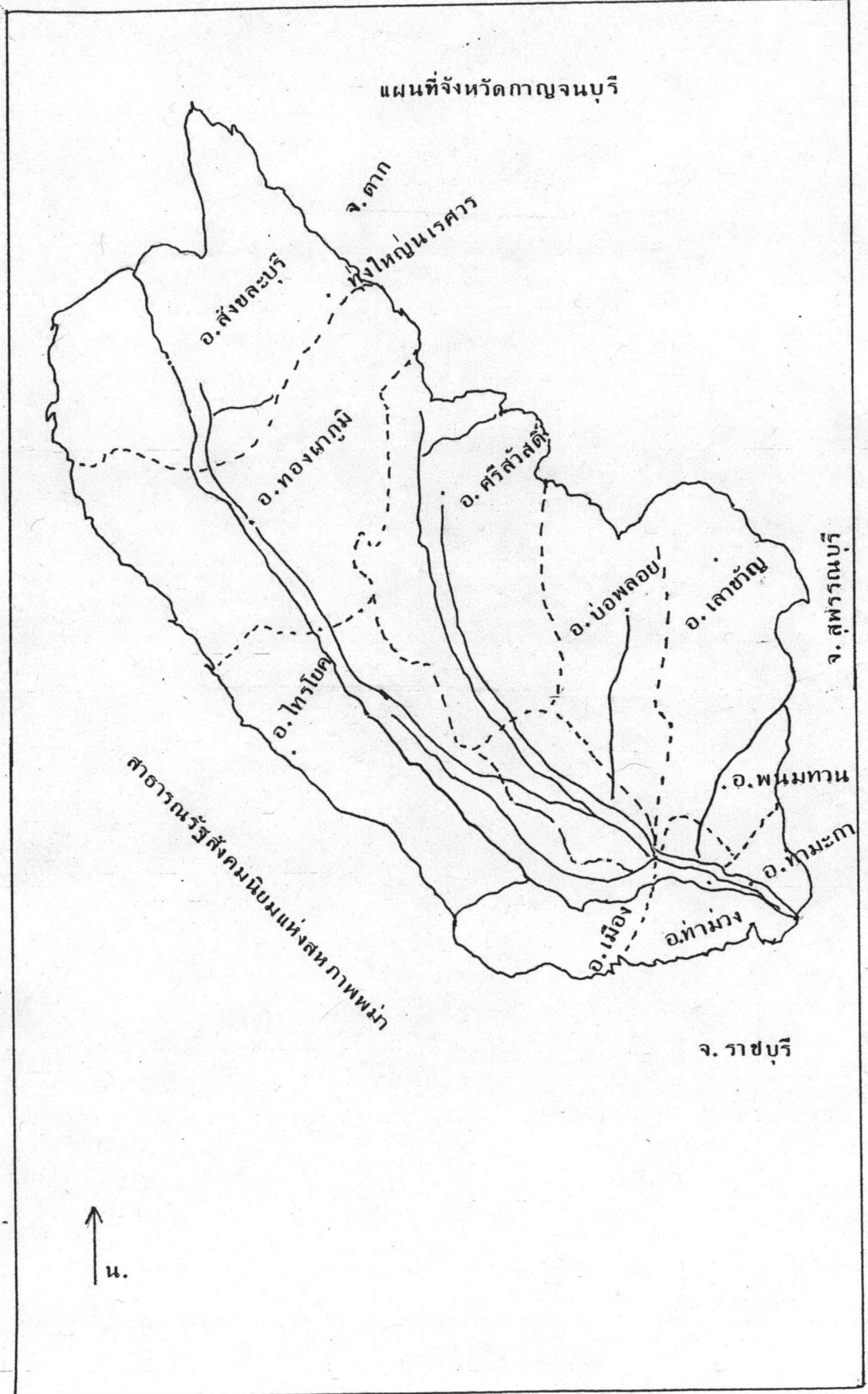
คือ พระสุวรรณคีรีแห่งสังขละบุรี พระพิชัยชนะสงครามแห่งเมืองศรีสวัสดิ์ หลวงพิทักษ์คีรีมาตย์ ซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี ขณะนั้น

นอกจากนี้องค์พระประมุขของไทยยังได้โปรดแต่งตั้งขุนสุวรรณให้เป็นเจ้าเมืองแล้ว พระราชทานนามว่า "พระศรีสุวรรณคีรี" ซึ่งนอกจากจะยังปลาบปลื้มปิติแก่คนกะเหรี่ยงแล้ว ยังทำให้เกิดความซื่อสัตย์ ตลอดจนความจงรักภักดีของพวกเขาที่มีต่อองค์พระมหากษัตริย์ของไทยหลายพระองค์ตลอดมา ซึ่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทั้งรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 ได้ทรงประกาศว่า "พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าแผ่นดินกะเหรี่ยงด้วย"

นายสินาร์ต ยังได้เขียนไว้อีกว่ากะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรีนั้น เป็นกะเหรี่ยงที่มีความก้าวหน้ามากกว่ากะเหรี่ยงที่อยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทย กลุ่มนี้จึงไม่มีความแตกต่างจากคนไทย อีกทั้งมีความสามารถผสมกลมกลืนเข้ากับสังคมไทยได้ และมีการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับคนไทยได้

จากประวัติศาสตร์ของการตั้งถิ่นฐานในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีมานานหลายร้อยปี จากการรับใช้ประเทศชาติ ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดีต่อผืนแผ่นดินไทย ซึ่งบรรพบุรุษของพวกเขาได้รับการแต่งตั้งให้เป็นทั้งเจ้าเมือง นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยิ่งไปกว่านั้นยังมีความสานึกต่อองค์พระมหากษัตริย์ไทยหลายรัชกาลต่อมา จนเป็นที่วางพระราชหฤทัยของพระเจ้าแผ่นดินทุกพระองค์ ซึ่งแม้แต่ปัจจุบันความสานึกอันนี้ยังได้กล่าวถึง และบอกเล่าสู่ลูกหลานตราบเท่าทุกวันนี้ (ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา กาญจนบุรี : 2534 : 1-2)

แผนที่จังหวัดกาญจนบุรี

↑
น.

แบบสอบถาม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนกะเหรี่ยง : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีบ้านไร่ป่า อำเภอทองผาภูมิ กับ บ้านสะเนฟ่อง อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง 1. สัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัว ซึ่งอาจเป็นชายหรือหญิงที่สมรสแล้ว
2. สัมภาษณ์สามีหรือภรรยาก็ได้
3. สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ทางราชการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู หรือเจ้าหน้าที่พัฒนาสงเคราะห์ชาวเขา

ด้านประชากรและครอบครัว

1. ในครอบครัวของท่านมีใครอยู่บ้าง (พ่อ แม่ และลูก)
2. สังเกตลักษณะบ้านทั้งภายในภายนอกของชาวบ้านมีลักษณะอย่างไร เช่น บ้านไม้ชั้นเดียว สองชั้น วัสดุสูง หลังคามุงสังกะสี จาก แผก บูพื้นบ้านกระดาน แผก ฯลฯ
3. เวลาที่มีเรื่องสำคัญในการตัดสินใจของครอบครัว ใครเป็นผู้ตัดสินใจ
  - ก. พ่อฝ่ายเดียว   ข. แม่ฝ่ายเดียว   ค. ทั้งพ่อและแม่
  - ง. ทั้งครอบครัว พ่อ แม่ ลูก   จ. อื่น ๆ (ระบุ)
4. การเลือกคู่ครอง ใครเป็นผู้เลือกให้ท่าน
  - ก. เลือกเอง   ข. เลือกเองแล้วบอกผู้ใหญ่   ค. รักกันแล้วพาหนี
  - ง. พ่อแม่/ญาติผู้ใหญ่   จ. อื่น ๆ
5. ก่อนแต่งงานมีการหมั้นก่อนหรือไม่
  - ก. มี   ข. ไม่มี   ถ้ามีของหมั้นได้แก่อะไรบ้าง.....
6. หลังจากแต่งงานกันแล้ว ส่วนมากจะไปอยู่ที่ไหน
  - ก. อยู่บ้านฝ่ายหญิง   ข. อยู่บ้านฝ่ายชาย
  - ค. แยกไปตั้งบ้านเรือนอยู่ต่างหาก   ง. อื่น ๆ (ระบุ)

7. หลังการแต่งงานแล้ว ท่านมีความคิดเรื่องคุมกำเนิดหรือไม่
ก. มี   ข. ไม่มี
8. ท่านคิดว่าท่านจะมีบุตรกี่คน
ก. 1 คน   ข. 2 คน   ค. 3 คน
ง. 4 คน   จ. มากกว่า 5 คน   ขึ้นไป
9. ประชากรในหมู่บ้านเป็นชาย.....คน หญิง.....คน รวมทั้งหมด....คน
10. ในหมู่บ้านนี้มีทั้งหมดกี่ครอบครัว

ด้านภูมิศาสตร์

1. หมู่บ้านชื่อ.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
2. ประวัติหมู่บ้าน
3. อาณาเขตและที่ตั้ง โดยวาดรูปแผนที่หมู่บ้าน
4. อาณาเขตของหมู่บ้าน
ทิศเหนือ.....   ทิศใต้.....
ทิศตะวันออก.....   ทิศตะวันตก.....
5. แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำห้วย ชื่อ.....ห่างจากหมู่บ้าน.....เมตร
ต้องเดิน.....นาที
6. ลักษณะลมฟ้าอากาศ มี.....ฤดู
7. การคมนาคม ทางบกโดย..... ทางน้ำโดย.....
ระยะทางหมู่บ้านห่างจากอำเภอ.....กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางโดยรถ
ประจำทางใช้เวลาประมาณ.....ชั่วโมง
8. ในหมู่บ้านมีรถ.....คัน
9. หมู่บ้านนี้มีวัว.....ตัว ควาย.....ตัว รถไถ   ควายเหล็ก.....ตัว
10. ปัญหาสภาพแวดล้อมหรือภัยธรรมชาติที่ร้ายแรงที่สุดตามหมู่บ้านได้แก่อะไรบ้าง

ด้านเศรษฐกิจ

1. อาชีพหลักของท่านคือ .....
2. คนในครอบครัวของท่านทำงานหาเงินได้กี่คน .....
3. ท่านและครอบครัวมีรายได้ปีละ .....บาท
4. รายได้จากอะไรบ้าง รายจ่ายอะไรบ้าง
5. ท่านอยากจะให้ลูกของท่านสืบต่ออาชีพของท่านหรือไม่
6. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ทำไร่ ของท่านคืออะไร
7. ท่านมีที่ดินเป็นของตัวเองหรือไม่ ถ้ามีกี่ไร่
8. ท่านใช้ที่ดินปลูกอะไรบ้าง ทำนา.....ไร่ ทำไร่.....ไร่
9. ท่านปลูกพืชอะไรบ้าง
10. ท่านเลี้ยงสัตว์อะไรบ้าง
11. ท่านมีเครื่องมือประกอบอาชีพอะไรบ้าง
12. ท่านได้นำผลผลิตไปขายหรือไว้บริโภคในครัวเรือน

ด้านการเมืองการปกครอง

1. ที่ทำการกำนันหมู่บ้านอยู่ที่ใด
2. ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านอยู่บริเวณใดของหมู่บ้าน
3. สภาพที่ทำการผู้ใหญ่บ้านโดยทั่วไปเป็นอย่างไร (อธิบายย่อ ๆ)
4. ที่พบปะหรือที่นัดประชุมของหมู่บ้านเป็นอะไร อยู่ในบริเวณใดของหมู่บ้าน
5. ที่ทำการอื่น ๆ อยู่ในบริเวณใดของหมู่บ้าน
  - 5.1 พัฒนาการ .....
  - 5.2 เกษตรตำบล .....
  - 5.3 เจ้าหน้าที่พัฒนาสงเคราะห์ชาวเขา
6. กำนันตำบลนี้ชื่อ .....
7. ผู้ใหญ่บ้านชื่อ .....

12. ถ้าบุตรของท่านเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียนในหมู่บ้านแล้ว ท่านคิดว่าจะส่งบุตรของท่าน เรียนต่อหรือไม่
- ก. ส่งให้เรียนต่อ   ข. ไม่ส่งให้เรียนต่อ
- ค. แล้วแต่ลูกจะเรียนหรือไม่เรียน
13. ท่านคิดจะส่งลูกเรียนสูงสุดระดับชั้นใด
- ก. ป. 6   ข. ม3.   ค. ม6.
- ง. อาชีวศึกษา   จ. มหาวิทยาลัย   ฉ. อื่น ๆ
14. ท่านเคยติดตามผลการเรียนของลูกหรือไม่
- ก. ติดตามอยู่เสมอ   ข. ติดตามเป็นบางครั้ง
- ค. ไม่ติดตามเลย
15. ท่านเคยเข้าร่วมงานที่โรงเรียนจัดขึ้นหรือไม่
- ก. เคย   ข. ไม่เคย
16. เวลาที่โรงเรียน ทางโรงเรียนเคยขอความร่วมมือมายังท่านหรือไม่
- ก. เคย   ข. ไม่เคย
17. ท่านคิดว่าครูที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร
18. ท่านคิดว่า โรงเรียนในหมู่บ้านของท่าน ควรทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้าน อย่างไรบ้าง

ด้านศาสนาและประเทศ

1. ในหมู่บ้านมีวัดกี่วัด ชื่ออะไร.....
2. ประชาชนในหมู่บ้านนับถือศาสนาอะไรมากที่สุด
3. ในหมู่บ้านนี้ศาสนวัตถุหรือสิ่งใดที่เป็นที่เคารพนับถือมากที่สุดของชาวบ้าน
4. ในหมู่บ้านนี้มีประเพณีที่สำคัญอะไรบ้าง (เกี่ยวกับบุคคล, ชุมชน, ครอบครัว)
  - การแต่งงาน   - การบวชนาค   - งานศพ
  - สงกรานต์
5. ประเพณีต่าง ๆ มีลักษณะอย่างไร และจัดขึ้นเมื่อใด
6. ใครเป็นผู้นำในการจัดงานตามประเพณีโดยส่วนรวมของหมู่บ้าน
7. ในหมู่บ้านนี้มีความเชื่อในทางไสยศาสตร์เรื่องใดบ้าง

8. ลักษณะของพิธีไสยศาสตร์เป็นอย่างไร จงอธิบาย
9. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี
10. ท่านไปวัดสัปดาห์ละกี่ครั้ง และท่านไปวัดท่านไปทำอะไร
11. ท่านหรือคนในครอบครัวไปวัดทุกวันพระหรือไม่
12. ท่านตั้งใจจะให้ลูกชายของท่านบวช (พระ, เณร) หรือไม่ เพราะอะไร
13. เวลาว่างงานประเพณีในหมู่บ้านท่านได้เข้าไปร่วมงานหรือไม่
14. ท่านเห็นว่าประเพณีใดที่จัดอยู่ ควรมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ เพราะเหตุใด
15. ประเพณีที่ท่านคิดว่า ควรจะมีการเปลี่ยนแปลงได้แก่ประเพณีใด
16. ท่านเชื่อหรือไม่ว่า การสร้างผลบุญหรือกรรมดีในชาตินี้จะส่งผลต่อไปในชาติหน้า
17. เวลาที่ท่านมีความทุกข์ทางใจ ท่านจะไปแหล่งใด
18. ท่านเชื่อเรื่องการเข้าทรง (ทรงเจ้า, ทรงผี) หรือไม่
เชื่อ เพราะ.....
ไม่เชื่อ เพราะ.....
19. ท่านเชื่อหรือไม่ว่า คนตายไปแล้วจะมีโอกาสเกิดใหม่
20. ท่านคิดว่าในปัจจุบันนี้วัดควรมีหน้าที่อย่างไรต่อชุมชน

ด้านอนามัยและสาธารณสุข

1. แพทย์ตำบลมี.....คน หมอกลางบ้าน.....คน หมอตาแม่มี.....คน
หมอแผนปัจจุบัน.....คน หมอผีมี.....คน
2. บ้านหมู่บ้านมีร้านขายยา.....แห่ง มีอ.ส.ม.....คน ผ.ส.ส.....คน
3. หมอหรือสาธารณสุขอำเภอเคยมาเยี่ยมเยียนหมู่บ้านนี้หรือไม่
4. มีสถานอนามัยบ้านหมู่บ้านหรือไม่
5. เวลาที่ท่านเจ็บป่วยท่านทำอย่างไร
  - ก. ไปซื้อยาจากร้านขายยามารับประทานเอง
  - ข. รักษาแบบไสยศาสตร์ (หมอผี)
  - ค. ไปหาหมอ/แพทย์

16. ยาที่ท่านเก็บอยู่ที่บ้านส่วนใหญ่มักเป็นยาประเภทใด

- ก. ยาตำราหลวง   ข. ยาแก้ปวด
 ค. ยาแก้ไข้   ง. ยาประจำตัวเฉพาะโรค
 จ. อื่น ๆ.....

17. ท่านคิดว่ายาแบบใดรักษาโรคได้ดีกว่ากัน

- ก. ยาพื้นบ้าน (สมุนไพร)   ข. ยาสมัยใหม่
 ค. อื่น ๆ.....

18. ความรู้ที่ท่านเคยได้รับเป็นความรู้ประเภทใด

- ก. การบำรุงรักษาตนเองให้มีสุขภาพสมบูรณ์   ข. การใช้ยา
 ค. การวางแผนครอบครัว   ง. อื่น ๆ

19. ขณะนี้ท่านคุมกำเนิดหรือไม่

- ก. คุม   ข. ไม่ได้คุม

20. การคุมกำเนิดท่านใช้วิธีใด

- ก. วัลชูลงยาง   ข. วัลชู่ห่วงคุมกำเนิด
 ค. วัลชู่ยาคุมกำเนิด   ง. ฉีดยาคุมกำเนิด
 จ. อื่น ๆ.....

ประวัติผู้ศึกษา

นางสาวจินตนา กาญจนถวัลย์ เกิดวันที่ 3 เมษายน 2499 ที่อำเภอ
บ้านร้อง จังหวัดราชบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา
และมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2522
เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2532 ปัจจุบันรับราชการสังกัดกรมสามัญศึกษา โรงเรียน
ท่ามะกาวิทยาคม อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

